

Vynucování práva EU

Žaloby k Soudnímu dvoru EU
(verze pro 215)

3 základní funkce SD EU

1. řešení sporů, ukládání sankcí
2. ústavní (správní) soud
3. zajištění jednotného výkladu práva EU

Objekty vynucování práva (vůči komu)

Vynucování

- vůči *členským státům*
- vůči *orgánům EU*
- vůči *jednotlivcům*

Vynucování práva EU

- **vůči členským státům:**
- na podnět Komise – Soudní dvůr *(dále podrobně)*
 - správní řízení před Komisí
 - žaloba Komise nebo čl.státu k ESD, rozsudek ESD
 - nerespektování rozs. ESD: další řízení před Komisí
 - návrh Komise ESD na uložení pokuty – pokuta ESD
- na podnět Komise – Rada
 - nadměrný schodek veřejného rozpočtu, rozh. Rady
- na podnět jednotlivce
 - předběžná otázka, odpovědnost typu Francovich
 - podnět Komisi – řízení před Komisí atd.

Vynucování práva EU - 2

- **vůči jednotlivcům (podnikům)**

- řízení před Komisí, rozhodnutí Komise (pokuta)
- žaloba k Tribunálu (- ESD)
- výkon rozhodnutí

- **vůči orgánům EU**

- žaloba na neplatnost aktu
- žaloba na nečinnost

Subjekty vynucování práva (kdo vynucuje)

Unijní orgány:

- KOMISE (správní řízení)
- SOUDNÍ DVŮR (soudní řízení)
- (Rada – výjimečně a mimořádně)

Orgány členských států:

- správní orgány, soudy

Vynucování práva vůči členským státům - 1

- Porušení unijního práva členským státem:
- **jen orgány EU**
- obecná porušení práva EU:
 - **správní řízení (Komise)**
 - **soudní řízení (SD)** (návrh Komise – **uvážení**)
 - event. **finanční postih** rozhodnutím ESD na návrh Komise
 - --
- čl. 258, 260 a 271 SFEU
(žaloba může být podána i členským státem)

Spory mezi členskými státy

velmi vzácné – i zde řízení před Komisí
do 2012 – 4 nevýznamné

příklady dalších:

2012: Maďarsko v. Slovensko (návštěva
prezidenta)

2018: Rakousko v. Německo (dálniční
poplatky)

2021: ČR v. Polsko (důl Turów)

Vládní zmocněnec

Vládní zmocněnec přijímá v souvislosti s řízením o porušení unijního práva oznámení **Komise** o zahájení řízení (**formální upozornění**), resp. o jeho další fázi. Na základě informací od rezortů vypracovává vládní zmocněnec odpověď.

Je-li zahájeno řízení před **Soudním dvorem**, přijímá vládní zmocněnec příslušné dokumenty od Soudního dvora a vypracovává žalobní odpověď v reakci na žalobu Komise. V případě konání ústního jednání vládní zmocněnec zastupuje ČR.

Vynucování práva vůči členským státům - 2

- Následky nerespektování rozsudku SD:
 - stát se stále nepodřídil rozhodnutí SD: návrh Komise na finanční postih (čl. 260)
 - **formy pokuty:**
 - paušální částka** – podle následků, odstrašení
 - penále** (po dnech apod.) – tlak na ukončení
 - obojí zároveň**

- **výpočet penále** (denní sazba):
 - = základ **(600 EUR) x Z x T x N**
 - Z = koef. závažnosti (1 – 20)
 - T = koef. trvání (1 – 3)
 - N = koef. platební schopn. (0,3 – 25,4)
- **výpočet paušálu:**
 - = základ **(650 EUR) x počet dnů trvání**
 - minimální paušál podle tabulky

Faktor N (platební schopnost)

Belgie 5,81

Česká republika 3,17

Dánsko 3,70

Německo 25,40

Estonsko 0,58

Řecko 4,38

Španělsko 14,77

Francie 21,83

Irsko 3,14

Itálie 19,84

Kypr 0,70

Lotyšsko 0,64

Litva 1,09

Lucembursko 1,00

Maďarsko 3,01

Malta 0,36

Nizozemsko 7,85

Rakousko 4,84

Polsko 7,22

Portugalsko 4,04

Slovinsko 1,01

Slovensko 1,45

Finsko 3,24

Švédsko 5,28

Vynucování práva vůči členským státům - 3

- **Zvláštní sankční systém pro nadměrný schodek veřejných financí (čl. 126 SFEU)**
- rozhoduje Rada na doporučení Komise
- výzva nevyslyšena:
 - výzva EIB – přehodnotit úvěrovou politiku
 - kauce
 - pokuta

Vynucování práva vůči členským státům - 4

Zvláštní právně politická odpovědnost podle článku 7 Smlouvy EU

1. Rozhodnutí **Rady** (4/5) o **nebezpečí** porušení základních hodnot EU
2. Rozhodnutí **Evropské rady** (jednomysl.) o tom, že **došlo k závažnému porušení**
3. Eventuální rozhodnutí **Rady** (kvalif.větš.) o **suspenzi členských práv**

Vynucování práva EU vůči jednotlivcům

- **správní řízení:** Komise (hosp. soutěž) ukládá pokuty
nařízení 1/2003
- **soudní řízení:** napadení rozhodnutí Komise žalobou na neplatnost, zrušení, změnu rozhodnutí (Tribunál)
- čl. 261 (229), 263 (230)

Vynucování práva EU vůči orgánům EU

- čl. 263 – žaloba na neplatnost legislativního nebo jiného aktu EU
 - zákaz cigaretové reklamy
- čl. 268 – žaloba na náhradu škody způsobené orgánem EU

Pro jistotu

připomenutí pro úplné laiky:

Soudní dvůr EU *není* odvolacím soudem pro soudy členských států

a nemůže ani rušit jejich vnitrostátní právní předpisy.